

Monumentnummer*: 521730

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 10 mei 2002
Kadaster deel/nr 82797/7

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Willemstad	Moerdijk	Noord-Brabant		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Willemstad	E			1079

Omschrijving**

Inleiding.

Binnen de bebouwde kom van Willemstad ligt ten westen van de Kerkring, centraal gesitueerd op een carrévormig terrein, het rijksmonument "Princehof" uit 1623. Ten westen van dit pand in de zuidwest hoek van het terrein is in 1867 een AFFUITLOODS gebouwd in Ambachtelijk-traditionele trant. Het gebouw ligt in tegenstelling tot het Princehof met de nokrichting haaks op de Hofstraat. Een gevelsteen boven de ingangspoort aan de voorzijde meldt het jaartal 1867. Hoewel de loods werd gebouwd als opbergplaats voor artillerie-materiaal, werden er vanaf 1870 ook militairen in gehuisvest. Toen in 1926 de betekenis van Willemstad als vesting eindigde, bleef de loods rijkseigendom tot deze eind jaren zestig naar de gemeente overging. Van 1987 tot in 1998 waren er gemeentekantoren in ondergebracht. Aanpassingen daarvoor hebben de structuur van het gebouw niet noemenswaardig aangetast. In de voorgevel werden achter de houten poorten geïsoleerde ramen geplaatst en inwendig zijn noodwanden en sanitair aangelegd.

Omschrijving.

De op langwerpige plattegrond opgetrokken loods telt één bouwlaag en zolder onder een groot zadeldak gedekt met donkergrijze Muldenpannen. De beide kopgevels zijn begrensd door een ruim overstek met decoratief geschulpte windveren, bekroond met een makelaar. Aan weerszijden op het dak liggen vier kleine zolderlichten en aan de dakvoet zinken goten op haken. Boven de gecementeerde voet is het muurwerk opgetrokken in kruisverband IJsselsteen met vlechtingen in de kopgevels.

Strekken in de segment- en rondbogen, verder bakstenen onderdorpels. Staafijzers in de pilasters van de zijgevels. De kopse gevels hebben een vlakke symmetrische indeling, waarin centraal geplaatst een poort met dubbele opgeklampte deuren, waarboven een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

half rond ijzeren bovenlicht met radiaal geplaatste roeden. Aan de achterzijde liggen aan weerszijden van de poort beluikte segmentboogvensters, aan de voorzijde half rond afgesloten ramen met opgeklampte deuren. Verder ligt in iedere topgevel een kleine ronde opening met ijzeren rozet.

In de tien traveeën lange zijgevels alterneren pilasters met zeven vensters en twee poorten, beide van hetzelfde type als in de kopgevels. Van voor naar achter liggen aan iedere zijde: een blindveld, twee vensters, een dubbele poort, twee vensters, een dubbele poort, waarna drie vensters. Alle vensters zijn afgesloten met een segmentboog, gesloten met zesruits stolpramen en voorzien van tralies en opgeklampte segmentluiken. Natuursteen is toegepast in de sluitstenen van de segmentbogen, links en rechts boven de vensters juist onder de dakvoet en incidenteel ook in de benedendorpels. De poorten hebben twee naar buiten openslaande omgeklampte deuren die tot de dakvoet reiken. De gehengen zijn geplaatst in duimen die aan de bovenkant in de muur, aan de onderkant in de vloer zijn bevestigd. De poort in de achtergevel heeft een betonnen kalf, die in de voorgevel een houten. De overige poorten hebben houten bovendorpels.

Inwendig is de oorspronkelijke ruimte gaaf bewaard gebleven. Over de breedte sluit een muur een acht traveeën diepe ruimte af. Het twee traveeën diepe achterste gedeelte heeft naast het centrale middendeel met vide aan weerszijden een kamer, waarvan één met stookgelegenheid en de ander met watervoorziening. Hier ligt ook de trap naar de zolder die een ongedeelde ruimte is met acht driehoeksspanen.

Waardering.

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als herinnering aan de militaire functies binnen de vesting Willemstad en vanwege de typologische ontwikkeling van de militaire opslagplaats. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de eenvoudige maar evenwichtige architectuur en robuuste vormgeving. Als type is de affuitloods van belang voor de geschiedenis van de defensie-architectuur. Het heeft ensemblewaarde vanwege de situering nabij het rijksmonument het Princehof en als onderdeel van de reeks waardevolle gebouwen verbonden met het verdedigingskarakter van de stad. De loods is gaaf bewaard gebleven en heeft zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militaire opslagplaats

Functie

Affuitloods

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument